

ଅରୁଆ ଚାଉଳର କେଉଁ ସବୁ ଗୁଣ ମାପ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ?

୧. ଜଳୀୟ ଅଂଶ	୬. ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥ
୨. ଦାନାର ଆକାର	୭. ଚାଉଳ ଓ ଖୁଦ
୩. ୧୦୦୦ ଶସ୍ୟର ଓଜନ	୮. ମଲା ଚାଉଳ
୪. ପେଷିବା ମାତ୍ରା	୯. ଧବଳତା
୫. ପେଷଣ ଆଦାୟ	୧୦. ଶସ୍ୟର ଆକୃତି

ପରିମାପ

ପେଷିବା ମାତ୍ରା

ନାଲି ଚାଉଳରୁ ବାହାରିଥିବା କାଞ୍ଚିଆ କୃଷ୍ଣ ବା ବ୍ରାନ୍-ର ପରିମାଣ ଅନୁସାରେ ପେଷିବା ମାତ୍ରା ଆକଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ନାଲି ଚାଉଳର ଓଜନ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପରୀକ୍ଷାଗାରରେ ଗୋଟିଏ ହଲର ଦ୍ଵାରା ଧାନକୁ ପେଷିବା ଦରକାର । ନିମ୍ନ ସମୀକରଣ ଅନୁସାରେ ପେଷିବା ମାତ୍ରା ହିସାବ କରାଯାଇଥାଏ ।

$$\text{ପେଷିବା ମାତ୍ରା (\%)} = \frac{\text{ପେଷାଯାଇଥିବା ଚାଉଳର ଓଜନ} \times ୧୦୦}{\text{ନାଲି ଚାଉଳର ଓଜନ}}$$

ପେଷଣ ଆଦାୟ

ଗୋଟିଏ ଅପରୀକ୍ଷିତ ବ୍ୟବହାର କରି ଚାଉଳକୁ ପୁନର୍ବାର ସଫା କରନ୍ତୁ । ପେଷା ଯାଇଥିବା ଚାଉଳ ଓ ଧାନ ନମୁନାର ଅନୁପାତରୁ ପେଷଣ ଆଦାୟ ହିସାବ କରନ୍ତୁ ।

$$\text{ପେଷଣ ଆଦାୟ (\%)} = \frac{\text{ପେଷାଯାଇଥିବା ଚାଉଳର ଓଜନ} \times ୧୦୦}{\text{ଧାନ ନମୁନାର ଓଜନ}}$$

ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥ

ଚାଉଳରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ବାଛି ଅଲଗା କରନ୍ତୁ । ନମୁନାରେ କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ପେଷି ହୋଇ ନଥିବା ଧାନ ରହିଛି, ତାହା ଲିପିବଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ । ନିମ୍ନ ସମୀକରଣ ବ୍ୟବହାର କରି ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥର ଶତକଡ଼ା ଭାଗ ହିସାବ କରନ୍ତୁ ।

$$\text{ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥ (\%)} = \frac{\text{ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥର ଓଜନ} \times ୧୦୦}{\text{ପେଷା ଯାଇଥିବା ଚାଉଳର ଓଜନ}}$$

ଚାଉଳ ଓ ଖୁଦ

ଶସ୍ୟ ଗ୍ରେଡର ବ୍ୟବହାର କରି ଗୋଟା ଚାଉଳ ଓ ଖୁଦ ବା ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା ଚାଉଳକୁ ଅଲଗା କରନ୍ତୁ । ନିମ୍ନ ସମୀକରଣ ଅନୁସାରେ ଚାଉଳର ଶତକଡ଼ା ଭାଗ ହିସାବ କରନ୍ତୁ ।

$$\text{ଗୋଟା ଚାଉଳ \%} = \frac{\text{ଗୋଟା ଚାଉଳର ଓଜନ} \times ୧୦୦}{\text{ଧାନ ନମୁନାର ଓଜନ}}$$

ମଲା ଚାଉଳ

ସାଧାରଣ ଭାବେ ଆଖିରେ ଦେଖିବା ପଛତା ଆଧାରରେ ଶସ୍ୟରେ ମଲା ଚାଉଳ ପରିମାଣ ଅଟଙ୍କନ କରାଯାଇଥାଏ । ସାଧାରଣ ମାନଦଣ୍ଡ ହିସାବରେ ୯ ସଂଖ୍ୟା ପାଉଥିବା ଚାଉଳକୁ ଅଲଗା କରି ତାର ଓଜନ ନିଅନ୍ତୁ । ନିମ୍ନ ସମୀକରଣ ବ୍ୟବହାର କରି ମଲା ଚାଉଳ ପରିମାଣ ହିସାବ କରାଯାଇପାରିବ ।

ପରିମାପ	% କେତେ ଅଂଶ ମଲା ଚାଉଳ ଦେଖାଯାଉଛି
୧	୧୦ ରୁ କମ୍
୫	୧୦-୨୦
୯	୨୦ ରୁ ଅଧିକ

$$\text{\% ମଲା ଚାଉଳ} = \frac{\text{ମଲା ଚାଉଳର ଓଜନ} \times ୧୦୦}{\text{ପେଷା ଯାଇଥିବା ଚାଉଳର ଓଜନ}}$$

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଛତା ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଛତର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

ଧବଳତା

- ଧବଳତା ମିଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ଶସ୍ୟର ଧବଳତା ମାପ କରନ୍ତୁ ।
- ହଳଦିଆ ପଡ଼ିଥିବା ଶସ୍ୟକୁ ଅଲଗା କରି ଓଜନ କରନ୍ତୁ । ନିମ୍ନ ସୂତ୍ର ଅନୁସାରେ ହଳଦିଆ ପଡ଼ିଥିବା / ପଡିଥିବା ଚାଉଳର ଶତକଡ଼ା ଭାଗ ହିସାବ କରନ୍ତୁ ।

$$\text{ହଳଦିଆ ଚାଉଳ \%} = \frac{\text{ହଳଦିଆ ଚାଉଳର ଓଜନ}}{\text{ପେଷା ଯାଇଥିବା ଚାଉଳର ଓଜନ}} \times 100$$

ଶସ୍ୟର ଆକୃତି

ଚାଉଳର ଆକୃତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ । ଲମ୍ବ ଓ ଓସାରର ଅନୁପାତ ଅନୁସାରେ ପେଷାଯାଇଥିବା ଚାଉଳର ଆକୃତି ଜାଣିହେବ । ଆହ୍ଲାବାଦୀୟ ମାନ ସଂଗଠନ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନମତେ ଚାଉଳର ଶ୍ରେଣୀକରଣ କରାଯାଇପାରେ ।

ପରିମାପ	ଆକୃତି	ଲମ୍ବ/ ଓସାର ଅନୁପାତ
୧	ସରୁ	୩.୦ ରୁ ଅଧିକ
୩	ମଧ୍ୟମ	୨.୧ ରୁ ୩.୦
୫	ମୋଟା	୧.୧ ରୁ ୨.୦
୯	ଗୋଲାକାର	୧.୦ ରୁ କମ୍

$$\text{ଲମ୍ବ / ଓସାର ଅନୁପାତ} = \frac{\text{ଚାଉଳର ହାରାହାରି ଲମ୍ବ}}{\text{ଚାଉଳର ହାରାହାରି ଓସାର}} \times 100$$

$$\% \text{ ଭଙ୍ଗା ଚାଉଳ} = \frac{\text{ଭଙ୍ଗା ଚାଉଳର ଓଜନ}}{\text{ଧାନ ନମୁନାର ଓଜନ}} \times 100$$

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

